

Tipsliste til arrangører

Oppdatert januar 2018.

Vi har samlet noen tips til hvordan du som ønsker å være arrangør kan planlegge og gjennomføre et klesbyttearrangement under Den store klesbyttedagen. Listen er ment som inspirasjon og en hjelpende mal. Det er mange måter å arrangere et klesbyttemarked/-fest på og det er opp til deg hvordan du vil gjennomføre ditt arrangement. Malen tar utgangspunkt i at det skal arrangeres et større offentlig arrangement, men tipsene kan lett nedskaleres slik at de passer mindre arrangementer. Det fantastiske er at man, uavhengig av størrelse på arrangementet, kan lage et godt klesbyttemarked helt uten penger!

Planlegging

- I. **Finn et lokalt arrangement.** Det finnes mange muligheter for å skaffe et gratis lokalt. Ta for eksempel kontakt med lokale foreninger, kulturhus, biblioteker, skoler eller lignende og hør om muligheten for å låne et lokalt. Det er en fordel med lokaler med bord eller klesstativer, men det går helt fint an å finne andre mer kreative løsninger for å få vist frem klærne.
- II. **Finn noen frivillige som vil være med å arrangere klesbyttemarkedet sammen med deg.** Behovet for medarrangører avhenger av hvor stort arrangementet er tenkt, men for større arrangement er det praktisk med *minst* en person som kan ta imot gjestene og forklare reglene, en som tar imot klærne som kommer inn og opprettholder kleskategoriene underveis i arrangementet, og en som registrerer hva som blir tatt med hjem ved utgangen. ***OBS!** For å regne ut miljøgevinsten fra Den store klesbyttedagen trenger vi hjelp fra deg som arrangør. Derfor ber vi om at alle arrangører registrerer antall besøkende og antall byttede plagg for sitt arrangement. Forslag til den praktiske gjennomføringen av dette vil bli lagt ut på nettsiden.*
- III. **Målgruppe.** Det kan være lurt å stille seg spørsmålet om hvem som er målgruppen for arrangementet. Tidligere erfaringer fra klesbyttedager viser at det ofte er jenter og kvinner som utgjør majoriteten av de besøkende. Hvis du ønsker at markedet også skal inkludere barneklær, herreklær eller henvende seg til en bestemt målgruppe kan det være lurt å spesifisere dette på arrangementbeskrivelsen.
- IV. **Gjør arrangementet synlig for omverden! (#klesbyttedagen #nordicswapday).** Når datoen og valg av lokaler er klart, så kommer det viktigste trinnet i planleggingen, nemlig å spre ordet om klesbyttearrangementet ditt til så mange som mulig. For å sikre at du når ut til folk kan du for eksempel:
 - ✓ Opprette et Facebook-arrangement for ditt arrangement og legg det ut på Den store klesbyttedagen sitt offisielle Facebook-side (www.facebook.com/klesbyttedagen). Husk å invitere venner og kjente.
 - ✓ Registrer deg som arrangør [her](#). Ved å registrere deg sikrer du at ditt arrangement kommer med i statistikken for Den store klesbyttedagen, og du får muligheten til å synliggjøre ditt arrangement via karttjenesten på [nettsiden](#) til Den store klesbyttedagen. I registreringsskjemaet blir du bedt om å oppgi Facebook-lenken til arrangementet. *(Det er også mulig å velge at arrangementet ikke skal offentliggjøres, men kun bli en del av statistikken).*
 - ✓ Registrer arrangementet andre steder på nettet. Det finnes mange nettsteder som formidler hva som skjer i ulike nærrområder. Kanskje finnes det en slik side for ditt nærrområde også?

- ✓ Sende ut en kort pressemelding til lokalavisa. *Du finner et forslag til pressemelding på www.naturvernforbundet.no/klesbyttedagen.*
- ✓ Henge opp plakater (*plakatmaler med kan lastes ned [her](#)*). Den gode gamle metoden å henge opp plakater virker fortsatt. Å henge opp en plakat på bussholdeplassen, på tavla på jobb, i barnehagen, skolen eller på treningssenteret kan være en god strategi for å gjøre folk oppmerksomme på arrangementet ditt.
- ✓ Det kan også være en ide å sende ut beskjed om arrangementet via mail til kollegaer, foreldre i barnehagen, på skolen, de du synger i kor med eller lignende.

V. **Innsamling av klærne.** Man kan be folk levere inn klær i forkant eller levere klærne inn når de ankommer klesbyttearrangementet. Det finnes mange måter å løse det på. Hvis du vil at folk skal levere klærne på forhånd kan du opplyse om tidsrom og sted for innlevering, det kan også være på selve dagen for klesbyttingen. Ved innlevering får gjestene for eksempel lapper tilsvarende antall plagg de har levert inn, og må ta med seg disse på byttedagen, eller man kan lage en liste og dele ut lappene i døra ved ankomst. Fordelen med innsamling på forhånd er at det gir mer tid til å systematisere klærne rundt i lokalet før gjestene kommer. Hvis du velger å ta imot klærne ved ankomst, så bør det være en arrangør som har ansvar for å legge klærne som kommer inn på plass, og en annen som deler ut klesbyttelappene og forklarer reglene. *Nederst i dokumentet finner du forslag til byttesystemer.*

VI. **Andre praktiske forberedelser.** Det er lurt å ha noen skilt for å organisere klærne som kommer inn. Fra [denne](#) siden kan du laste ned *kleskategoriskilt* som kan brukes for å skille ulike klestyper fra hverandre, *informasjonsplakater (slik foregår det)*, *plakat med informasjon om miljøgevinsten* ved klesbytting, *INN- og UT-skilt* som viser hvor man leverer inn og hvor man registrerer ut klær, samt *klesbyttelapper*. Husk å planlegge hvordan plakatene skal henges opp. Hvis det er mange frivillige involvert kan det være en god ide å lage et skjema med navn på de frivillige og hvem som skal gjøre hva og når. Kanskje kan dere få låne kleshengere fra en lokal klesbutikk? Hvis du mangler bord og klesstativer, finnes det gode alternative løsninger for å få vist frem klærne. Du kan for eksempel feste en snor på tvers av lokalet og henge opp tøy over denne.

VII. **Finn noen som vil ta imot det som måtte bli igjen av rester i fra byttemarkedet.** Kanskje fant ikke alle plaggene en ny eier i løpet av dagen? Plagg som er igjen kan gi glede til andre ved at de leveres til nærmeste loppemarked (sjekk for eksempel *loppiser.no* eller *loppemarked.info*), Fretex, UFF, eller tekstilnnsamling i regi av idrettsforeninger. Fretex og UFF har tekstiltårn stående over hele landet, i tillegg har de mottakssteder for større mengder tekstiler.

VIII. **Det lille ekstra hvis du har overskudd.** Hvis du vil gjøre det lille ekstra for arrangementet, så kan du for eksempel sette opp en bod med salg av mat og drikke, sette frem noen sitteplasser, sette opp speil, ordne med bakgrunnsmusikk, arrangere et underholdningsinnslag eller lignende. Hvis det er forventet at det kommer mange barn så kan man for eksempel lage til et lite hjørne hvor barna kan tegne, leke eller kle seg ut. Eller så kjenner du kanskje noen som driver med ansiktsmaling eller tryllekunster? Eller hva med et moteshow eller en stand med en sykyndig person med symaskin som kan hjelpe til med mindre endringer eller re-design av klær. *Men husk at du kan arrangere et vellykket klesbyttemarked helt uten disse tingene!*

Gjennomføringen

- I. **Gjøre i stand lokalet.** Organiser bord eller lignende hvor klærne skal henge/ligge, og sette kategoriskiltene på plass. Det kan være lurt å ha et lite bord ved inngangen for

registrering av antall deltagere og plagg, og et hjørne hvor folk kan sette i fra seg medbrakte poser og kasser brukt for å oppbevare det de har med seg i. Det kan også være en god ide å henge opp en plakat med info/retningslinjer for arrangementet. Plakat med informasjon om hvordan klesbyttemarkeder foregår finner du her. Det kan også være en ide å ha klar en e-postliste hvor folk kan skrive seg på hvis de vil være frivillige neste gang eller motta invitasjon for neste byttemarked. Etter den store byttedagen vil de samlede tallene for antall byttede klær, antall arrangementer, og antall deltagere bli publisert på nettsiden sammen med informasjon om hva dette tilsvarer i miljøbesparelse.

- II. **Når det åpner.** Noen ønsker velkommen og forklarer byttereglene. Andre holder orden i lokalene, og registrerer ved utgangen.
- III. **Opprydning av lokalene.** Lokalene ryddes og feies/vaskes. Overskuddsklærne pakkes ned og leveres til mottak for tekstiler eller annet som på forhånd er avtalt.

Forslag til byttesystem:

- ✓ **Lappesystem** (passer godt for større arrangementer). Alle får en lapp for hvert plagg de leverer inn, og bruker disse som betaling for plaggene de vil bytte til seg. Det går også an å lage et litt mer avansert system hvor man differensierer mellom vanlige plagg og litt mer eksklusive plagg ved å utdele to lapper for sistnevnte og at de tilsvarer koster to lapper å bytte til seg plagget.
- ✓ **Ønskelappsystem** (godt egnet for arrangementer med venner). Hvis man ikke er så mange, så kan man satse på et ønskelappsystem hvor man setter et merke på de plaggene man vil ha, og så forhandles det etterpå når man ser hvem som ønsker hvilke plagg.